

galaxis csillagrendszer, csillagváros; tejútrendszer
galéri zsványhad ML, fiatalkorúak (zsvány)csapata, társasága, szedett-vedett, gyülelevész népség, söpredék
galéria állandó kiállítás, gyűjtemény; műcsarnok, képcsarnok, képtár, (mű)tárlat, múgyűjtemény; (bemutató) üzlet; oszlopcsarnok, oszlopos folyosó; kakasülő, karzat
gallér hajtóka, kihajtó, nyakkerítő, nyaki ékesség
galopp vágta(tás); ugrótánc, körtánc, hajrátánc TG
gambler ang nyerész, kockász, vaktás ML
gang ném (függő-, kör-)folyosó
gangréna orv üszök, üszkösödés
garancia biztosíték, jótállás, kezesség, szavatosság, óvadék, zálog
garantál biztosítékot v. kezességet nyújt, felelősséget vállal, jótáll, kezeskedik, szavatol; ~t szavatolt, biztosított, egészen biztos
garázs gépszín, (gép)kocsiszín, kocsitároló, kocsicsarnok, (gépkocsi)javító műhely, szerelő műhely
gardedám kísérő hölgy, hölgyőr, őranzó KD; *fiatalabb nőket kísérő, rájuk vigyázó, többnyire idősebb hölgy*
gardíroz fiatalabb nőket kísér (többnyire idősebb hölgy)
gardrób ruhatároló, ruhásbútor, ruhafülke, öltözőszoba; ruhakészlet, ruhaállomány; ruhatár
gargarizál torkát öblögeti, garatol, gurgulázik
garnitúra berendezés, felszerelés, készlet, bútorzat; *több tárgynak egymást kiegészítő együttese; betükészlet, termékegyüttes; személyzeti, hivatalnoki állomány*
garnizon laktanya, helyőrség
garníroz díszít, körülrak, körít (húst)
garnírung köret, körítés
garzon legény, agglegény; ~lakás szoba-konyha (főzőfülkés); *kisméretű, többnyire egyszobás, fürdőszobás legénylakás*
gasztronómia jó étkezés, ínycségek művészete; szakácsművészet, beleértve a terítés, felszolgálás művészetét
gavallér lovag, úriember, úr, bőkezű ember; udvarló
gazolin kőszesz TG
gála díszes, ünnepi, ünnepélyes öltözet, külsőség, ilyen est, fogadás
gáláns adakozó, bőkezű, előkelő, előzékeny, figyelmes, kedveskedő, lovagias, nagylelkű, nyájas, udvarias, nagyvilági, világias
gárda őrség, testőrség, testőrsereg, (él)csapat; *vmilyen társadalmi szervezet v. csoport legkiválóbb, legértékesebb része; kör, testület*
gázi fizetés, bér, díjazás, díj (színészek, énekesek, zenészek fellépéséért)
GDP, gross domestic product ang évi nemzeti, hazai összjövedelem, össztermék; életszínvonal mutató
geit ném erősen zsíros, émelyítő, csömörletes, csömörlő, suskás N, ízléstelenül érzélgős
gejzir izlandi szökőforrás, ugrókút; *időnként feltörő meleg forrás*
geller ném kat visszapattanó v. félrepattanó lövedék; gurulat; ~es lövés félrepattanó lövés; *a golyó a tárgyat megfelelő szögben érve, arról lepattan, visszaverődik, és irányt változtat; ~t kap; vmi akadályba ütközik (a golyó) és irányt változtat; meghiúsul (ügy, terv); nem kívánt irányba terelődik (eseménysorozat)*
gemináció nyelvt kettőzés, kétszerezés, ikerítés
Gemini Kettős, Ikrék hava (állatöv 2. jegye); → június
genealógia származástan; családfa, leszármazási rend, nemzedékek sora, rendje
generáció nemzedék, korosztály, korszak, ivadék, emberöltő, emberíz CzF, embernyom CzF
generál ige létrehoz, előidéz, okoz, termel, fejleszt (áramot)
generál mn általános, egyetemes, átfogó, teljes; ~is fn tábornok, rendfőnök, szerzetes-, lovagrend legfelsőbb előjárója, feje; ~izál általánosít, egyetemesít, kiterjeszt; orv szétszóródik, szétterjed (pl. daganat)

genezis eredet, keletkezés, nemzés, nemződés, fejlődés, folyamat, lefolyása vminek, származás történet; a teremtés könyve

genszter gonosztevő, gyilkos, rabló, gazember, útonálló, bitang, haramia, martalóc, zsvány; szervezett bűnöző csoport v. hálózat tagja

genitivus *lat nyelvt* birtokos eset

genocídium népirtás; *egy népcsoport tervszerű, tömeges lemészárolása*

genuin veleszületett, szültős, eredeti, természetes; igazi, valódi, hamisítatlan

geo- föld-, talaj-; a földre, a talajra vonatkozó v. a Földdel kapcsolatos

geobotanika növényföldrajz

geocentrikus földközpontú

geodéta földmérő

geodézia földméréstan

geofizika földtermészettan; *a Földnek és légterének tulajdonságaival foglalkozó tudományág*

geográfia földrajz

geográfus földrajzszakos, földrajztudós, földleíró

geológia földtan

geometria mértan, térmértan, földmértan

geometrikus mértani, arányos, szabályos

geopolitika tájegységfejlesztés; *a földrajzi tényezőket és azok szerepét a társadalmi, gazdasági fejlődésben számba vevő elmélet, országászat*

geoszféra földrétegződés; *a földkéregnek egymásra rétegződő mélységi övezetei*

geotropizmus növénymozgás; *a növényeknek a nehézségi erő kiváltotta ingermozgása*

geranium csókaláb R; *~palustre* gólyaorr

geriátria öregség kórtana; *öregkori betegségekkel és azok gyógyításával foglalkozó tudomány*

gerilla fegyveres felkelő, lázadó (hatalomnak ellenálló, azzal szembeszálló)

germanisztika némettudomány

germanizálás, germanizáció (el)németesítés

germanizmus németesség, németes szóhasználat, németes kifejezés

germináció csírázás, csírafejlődés, sarjadás

gerontokrácia öregek, vénék uralma (az állam vezetésében)

gerontológia öregedéstan; *az öregedés élettana, kórtana, lélektana együtt*

gersli árpakása

gesztikulát hadonászik; *mondanivalóját taglejtéssel, kézmozdulatokkal kíséri*

gesztus kézmozdulat, taglejtés; nagylelkű, nagyvonalú cselekedet, tett; (udvariassági) jelzés

getto nyomornegyed (főleg kiközösített kisebbség); zsidónegyed (középkorban, hitleri uralom alatt)

gél kocsonyaszerű anyag; → zselatin

gém, game *ang* játszma, játék

gén örökletes egység (testi, szervi és működési), őslét (ősöl = örököl) ML, öröksejt ~**manipuláció** öröksejt módosítása; *az örökletes egység utasítási rendszerének módosítása*

génusz lángelme, lángész; nagy tehetség; védőszellem, nemtő, *örangyal*; szellem, alkotóerő

géz (seb)fátyol, légszövet SzF

giccs művészietlen, olcsó, hatásvadászó, hazugan érzelgős módon készített tárgy v. mű, olcsó művészet, vásári munka; *~es* tatar N

gigantikus, gigászi hatalmas, óriási; mérhetetlen, roppant nagy

gigantománia túlméretezés szenvedélye; *indokolatlanul nagy méretek beteges, túlzott kedvelése és kivitelezése*

gigoló bérlovag SzF, selyemfiú

gikszer baklövés, ballépés, melléfogás, felsülés, hiba, súlyos illetlenség (társaságban); zenélésbe, szövegmondásba becsúszott hiba, a hang megbicsaklása

gimnasztika testgyakorlás, testedzés, testnevelés, *torna*

gimnázium középiskola, gyakoroda U

gin boróka-pálinka, fenyővíz
ginekológus nőorvos, nőgyógyász, szülész
gipsz fehérföld, fős; *színtelen v. enyhén színezett, puha, jól hasadó ásvány*
girland virágfüzér, koszorú, füzérdisz
gitár pengedű, pengető hangszer; *rovátkás fogólapú, kézzel pengetett, hathúros hangszer*
gitt (ablak-, fa-, fém-)ragacs; *képlékeny, gyorsan megszilárduló ragasztó- és tömítőanyag*
glaciális jégkorszaki, jéggel kapcsolatos
gladiátor birkózó, tusázó, viaskodó, viador U, bajvívó; *véres viadalra kiképzett bajvívó a római birodalomban, aki ellenfelével életre-halálra megküzd*
glazúr máz, zománc, bevonat
gleccser jégár MAd, jégfolyó, jégfolyam
glejhschaltol (hitleri kifejezés) egyéhangol, egységesít, szerintez ML; → globalizáció
gléda sor, rend, sorrend, sorakozó
globalizáció, globalizálás, globalizmus egyetemesülés, egyetemesítés VJ, egybités ML, világegyesítés, világegyesítés, világgyarmatosítás FI; *hagyományos népi, nemzeti, nyelvi, természeti különbségek és változatosság eltűnése a műszaki fejlődés, pénzhatalmi és közhatalmi összpontosítás következtében; → lokalizáció*
globális átfogó, egészében tekintett, egészre vonatkozó, egyetemes, világmérvű, világméretű, összefoglaló, földmérő PSz, földkerekségre vonatkozó
glossza megjegyzés, magyarázat, széljegyzet, rövid cikk
glosszát magyarázó jegyzetekkel ellát, gúnyos megjegyzésekkel kísért
glosszáz nyelvez, széljegyzet
glóbusz földgolyó, földgömb, földteke, sárgolyó, sárteke, földkerekség; gömb, golyó
glória dicsfény, szentfény, mennyei fénykoszorú, sugárkoszorú
gnóm mesebeli, föld alatti, gonosz, púpos törpe; ehhez hasonló ember
gnóma irod. aranymondás, szellemesség; rövid tömör bölcselő költemény
gnózis titoktan
Golgota a Jeruzsálem melletti domb, ahol Krisztust keresztre feszítették
golgota szenvedés helye; kínszenvedés, szenvedések sorozata
gordonka kisbögő
gorilla emberszabású majom; nagy, testes ember; testőr, kísérő, őr
gourmand fr. ínycenc; *eredetileg: nagyevő, nagyétkű, túlétű, falnok*
gourmet fr. ínycenc
gouvernante fr. nevelőnő, ajnárka
gouvernementális kormányzati, kormányral kapcsolatos
gól találat; *a labdának (korongnak) a játék szabályai szerinti bejuttatása az ellenfél kapujába*
gótikus csúcsíves
graduális fokozatos, fokként emelkedő; *felsőfokú oktatásban: fokozatot adó, képesítő; ~ képzés alapfokú egyetemi képzés (az oklevél); → posztgraduális*
graffiti falfirka, falfestészet
grafika rajzművészet, saját kezű művészi karc, metszet, rajz
grafikon görbe
grafikus rajz-, metszet- v. karcművész, nyomdász; ~~an~~ szemléltetően, rajzzal (ábrázolva)
grafológus írásszakértő, íráselemző
graham kenyér teljes kenyér
gramm gör. fr. régen: szemer
grammatika nyelvnt. nyelvnt.; *az alaktan és mondattan együtt; nyelvntanóra*
gramofon (hang)lemezjátszó
grandiózus nagyszabású, nagyarányú, nagyszerű, méreteivel lenyűgöző
granulát szemcséz, szemcséssé alakít
grape fruit ang., grépfrút keserencs MA, turuncs R (Zrinyinél); → citrom, narancs, paradicsom
grassroot ang. tősgyökeres, hamisítatlan, helybéli, helyi, anyaföldhöz kötött

grasszal pöffeszkedve, fölényeskedve ténykedik, jár-kel; garázdálkodik, erőszakoskodik
gratulál (fel)köszönt, elismer, megéltenez, további szerencsét, sikert kíván, üdvözl, örömét fejezi ki (vkinek vmely örvendetes alkalomból)
gravámen panasz, zokszó, jogsérelem, sérelem, sér R
gravitáció nehézkedés, nehézségi erő; (általános) tömegvonzás, bolygók közötti vonzóerő
gravitál vonzódik vkihez; hajlik, törekszik, igyekszik vmerre
grácia báj, kellem, kecs, kecsesség; kegy, kegyelem, megbocsátás, irgalom; jóindulat, kedvesség, hála, köszönet
grádies lépcső, lépcsőfok
gránát vörös színű féldrágakő
gránát hajító fegyver (robbanó, időzíthető); repeszlővedék; **kézi** ~ kézi repeszlővedék, kézi robbantó MA, robbanó lövedék
grátisz ingyen, bérmentesen, díjmentesen, fizetség nélkül, kárpótlás nélkül
grenadímars burgonyás kocka
grémium testület (irányító, vezető v. tanácskozó)
grépfűt → grape fruit
grill hússütő, rostélyos; *roston sült húsételeket kiszolgáló falatozó, éjjeli szórakozóhely; ~ezett* nyárson, rácson v. rostélyon sült
grimasz fintor, arcfintorítás, fintorgatás
grippe enyhébb nátha, meghűlés, megfázás, sziket N
gríz *ném* árpa-, búza- v. tengeridara
grog hévszesz ML
groteszk furcsa, fura, ferde, ferdült, facsart, görbe, görbült, görnyedt, különös, torz, torzult, nevetséges és egyben ijesztő, rémes, rémisztő, szörnyű; → bizarr
gróbián goromba, durva ember, póronc, gorombóc TG
gróf várispán, fő udvari tiszt, országnagy; *herceg és a báró közötti nemesi rang*
grund üres, beépítetlen, városi telek, játszóhely
gründöl alapít, alapoz
grünspán rézzöld, rozsdalék
grüblizik töpreng, tüspölődik N
gseft üzlet
gukker → kukker
gumi ruggyanta, mézga; ~ **arabikum** arab mézga
gurman → *gourmand*
gusza ízletes; ennivaló, harapnivaló; bájos, búbajos, csinos, jóképű, jóvágású, szép, vonzó, kívánatos, kelletes, tetszetős, megnyerő, mutató, szemrevaló
gusztál kedvtelve szemlél, vizsgál, nézeget; ízlel
gusztusos étvágygerjesztő, ennivaló, ízléses, kívánatos, tetszetős
gusztustalan étvágyrontó, undort keltő, utálatos, visszataszító
guvré állórác